

תפריט ראשי

חדשות

ראשי | הבורסה בת"א | וול סטריט ושוקי עולם | היי טק | נתח שוק וצרכנות | דין וחשבון | ביטוח ופיננסים | ספורט | **מגזר** | קריירה | סביבה | מדל"ן | רכב | תרבות | דעות

18.07.2009 - ישראל
חדשות < הבורסה בת"א

מנגד ראה את הארץ ואליה לא הגיע: היזם של פרוייקט תמר 1 לא נהנה מפירותיו של הגילוי החדש

יוסי לנגוצקי, גיאולוג, שעל שם נכדתו כרוי אתר תמר 1: "באשר לעובדה שהפסדתי את זכויותי בפרוייקט, בגלל יציאתו של שטיינמיץ מהפרוייקט בדקה האחרונה, כל מה שיש לי להגיד זה שאני אגיב על כך בבוא בעת"
אוריאל הרמן 21.01.2009

יוסי לנגוצקי, גיאולוג במקצועו, היה הראשון שזיהה את הפוטנציאל הגלום באזור הים מול חיפה, היכן שנחשפה תגלית הגז הגדולה ביותר אי פעם במדינת ישראל. לנגוצקי אומנם הפסיד את זכויותיו בפרוייקט בשל עזיבתו הפתאומית של בני שטיינמיץ, אך הוא לפחות זכה בקריטי על הקמתו וקידום אחד הפרוייקטים המשמעותיים ביותר למדינת ישראל.

ב-1998 פנתה אליו חברת ישארמקו וביקשה ממנו לסייע לה לחפש שותפות פוטנציאליות לרשיונת לחיפוש נפט. לחברות זרות מתחום האנרגיה יש רתיעה גדולה ממגעים עם ישראל, בשל חשש לפגיעה במערכת היחסים העדינה עם עולם האיסלאם. גם אם גורמים מקצועיים באותן חברות ממליצות בחום על פרוייקט מסויים בישראל, לרוב הוא מבוטל על ידי הדרג הניהולי.

לפני כעשור הצליח לנגוצקי, גיאולוג, העוסק בחיפוש נפט בארץ וגם בעולם כבר עשרות שנים, להביא לישראל את חברת הענק בריטיש גז כדי לחפש סימנים למצבורי גז במקום. אתר הקידוח, אף נושא את שם נכדתו, תמר, היום קצינה בצה"ל.

"הרעיון היה לנסות לשכנע חברת נפט גדולה לבוא ולחפש ביום העמוק הישראלי", מסביר לנגוצקי בראיון ל"גלובס". פה טמונה בעיה. כל קידוחי תמר הם מחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל, במרחק 80 קילומטר מחופי עכו ובעומק של 800 עד 2000 מטר. אך לפי חוק הים הבינלאומי, בין המדינות, ובהתבסס על מפות מוסכמות, יש פרצליצה של הימים שמגדירה שטחים בעלי זכויות לחיפוש וקידוח ואצרות טבע.

היום העמוק הישראלי הוא ענק (20 אלף קמ"ר) וראיתי שיש שם סימנים למצבורים של נפט (נפט וגז זה אותו דבר מבחינת החיפוש, מיציה, הקדיחה, אין הבדל, למעט ההובלה. אז כשאומרים חיפוש נפט מתכוונים גם לרוב גם לגז. א.ה). אך מכיוון שמדובר במקום רחוק, חייבים חברה בינלאומית - בריטיש גז, קיבלנו רשיון לחיפוש ב-12 אלף קמ"ר. בתום החיפוש החליטו היזמים להתמקד בפרוספקט תמר, הקרוי על שם נכדתו של לנגוצקי ופרוספקט דלית, הקרוי על שם בתו, שהוגדרו כאזורים המבטיחים ביותר והראויים לקידוח. "עד שבחרנו את שני האתרים השקענו, 17 מיליון דולר", מציין לנגוצקי.

אל המפעיל הראשון - בריטיש גז, הצטרפה חברת כלל, פטרוכימיים לישראל דודר כימיקלים (בחיפוש נפט תמיד נוהגים להקים קבוצה משותפת המחלקת סיכונים).

בשל תרומתו לבריטיש גז, לנגיצקי קיבל אופציה של 5% לה הוא חייב היה להשיג מימון. היזם של הפרוייקט הקים ביחד עם בני שטיינמיץ שותפות מוגבלת, STX, לפיה הוא יממן את ההוצאות המימון ואם וכאשר יצא מזה משהו נחלק את הרווחים לפי מבנה אותו קבענו מראש".

ב-2003, כלל, פטרוכימיים וסוגלו עזבו את הפרוייקט, ואז נוצר מצב שאין מספיק שותפים כדי להמשיך את הפרוייקט. ב-2005 גם בריטיש גז עזבה את הפרוייקט. ואז נשארו רק STX, ישראלקו דודר גז. ב-2005 פניתי לגדעון תדמור, מנכ"ל קבוצת דלק, שיצטרף לפרוייקט והוא נותר לשמחתי. מאוחר יותר הצטרפה נובל אנרג'י שהפכה למפעיל במקומה של בריטיש גז".

כשנעשו בדיקות נוספות, מחיר הקידוח עלה ל-140 מיליון דולר, מ-40 מיליון דולר. ביוני האחרון חתמו היזמים עם חברת קידוחים בינלאומית על הבאת אסדת קדיחה שהגיעה ל"תמר 1" באמצע נובמבר וקדחה לעומק של 1680. של חברת קידוחים בינלאומית שהגיעה לתמר באמצע נובמבר ונמתכנן קדחה את המצבור.

שטיינמיץ הודיעה להפתעת כולם, כחודש לפני הקידוח שהוא אינו מוכן להמשיך בקידוח. יתרת הזמן שהוא השאיר ללנגוצקי היתה מוגבלת ביותר.

ומה בכונתך לעשות?

אני לא רק זה שיזמתי את הפרוייקט, וכל אחד שעזב אמר שיצמחו לו עצים על כף היד, לפני שהקידוח הזה יצא אל הפועל. את הפרוייקט התחילו 9 עד 10 גופים ונותרו 5 גופים, שכולם קשורים ישירות לחיפוש נפט. מה שמעיד על כך שרק חברות מקצועיות צריכות לעסוק בתחום הזה.

מדובר בתגלית גדולה, עכשיו אסדת הקדיחה, שתסיים את הבדיקות במבנה תמר, תעבור למקום אחר. או לקידוח אימות שייקרא תמר 2. האפשרות השנייה, היא לפנות למבנה דלית, 45 ק"מ מערבית לעתלית. מבנה דלית הוא קטן יותר מתמר והיתרונות שלו הוא שעומק המים הוא רק 100 מטר, ויתכן שגם בוא ימצאו מצבור. ואז יבנו מערכת הובלה שתעבור דרך שני האתרים, ועלות הקמתה כמיליארד דולר.

"אני מאושר כאיש מקצוע שעוסק בחיפוש נפט מרבית חייו הבוגרים, שהצלחתי ליזום ולהרים פרוייקט כל כך משמעותי לכלכלת מדינת ישראל. באשר לעובדה שהפסדתי את זכויותי בפרוייקט, בגלל יציאתו של שטיינמיץ מהפרוייקט בדקה האחרונה, כל מה שיש לי להגיד זה שאני אגיב על כך בבוא בעת".

נציין כי קידוח "תמר 1", בו שותפות דלק וישארמקו, הוא תגלית הגז הגדולה ביותר אי פעם במדינת ישראל. מפעילת הקידוח, חברת נובל אנרג'י, מארה"ב, דיווחה אמש כי הבדיקות איששו את ההערכות הראשוניות לקיומו של מאגר גז בנפח של 88 מיליארד מ"ק (BCM) לפחות.

עזרה ודיוע: מני לעיתון גלובס | שירות למיני גלובס | דרושים | פרסמו אצלנו | תנאי שיוש | עזרה | צור קשר | תמיכה | עדכון פרטים | המצרים שלי | אודות |